

30 ta' Marzu, 1963

Imħallef:

Onor. W. Harding, C.B.E., K.M., B.Litt., LL.D.

Il-Pulizija

versus

Lorenzo Baldacchino

Korruzzjoni ta' minorenni — Komplicità — Korroborazzjoni — Art. 635 (3), Kod. Krim. — Korruzzjoni ta' persuna korrotta — Kompportament tax-xhud.

Il-minorenni li tagħhom tigi allegata l-korruzzjoni ma humiex kompliċi.

Il-kompliċità jehtieg li tkun fl-istess reat li jkun addebitat lill-imputat.

Il-korroborazzjoni trid tkun tali illi tikkonnetti l-imputat mad-delitt u timplikah fih.

Il-kompliċi jista' jigi korroborat anki bl-istess dikjarazzjonijiet ta' l-imputat.

Il-persuna korrotta għandha d-dritt illi ma tigiex ulterjorment korrotta, u hadd ma għandu d-dritt li impunement jispjigaha aktar fit-triq tal-korruzzjoni, jew jimpedilha l-possibilità tar-rigenerazzjoni.

Il-kompportament ("demeanor") tax-xhud huwa fattur importanti ta' kredibilità.

Bis-sentenza tagħha tat-tmienja (8) ta' Frar 1963, il-Qorti Kriminali tal-Maġistrati ta' Malta sabet lill-imsemmi

Baldacchino hati talli f'dawn il-Gzejjer fit-tnax (12) il-xahar qabel il-proċediment biex jissoddisfa ż-żina ta' haddiehor, hajjar għall-prostituzzjoni, jew eċċita l-korruzzjoni, jew ghen jew iffaċilita l-prostituzzjoni jew korruzzjoni ta' Consiglia Mifsud, ta' sbatax (17) il-sena u Mary Sammut, ta' tmintax (18) il-sena. imma li, f'dak iż-żmien, kienet taht l-età, u kkundannatu għall-piena tal-lavuri forzati għal żmien sentejn;

L-imputat appella, u talab li dik is-sentenza tiġi revokata, u li hu jiġi assolit;

Trattat l-appell;

Ikkunsidrat:

L-aggravji, kif riportati fir-rikors tal-appell, u kif esposti fid-dibattitu quddiem din il-Qorti, huma dawn — fil-kliem stess tar-rikors — (1) l-ewwel Qorti aċċettat biss il-versjoni li taw Consiglia Mifsud, Mary Sammut, u Giuseppe Meilak, u skartat għal kollox ix-xhieda tal-imputat u tax-xhieda minnu prodotti u qalet li l-akkuża giet ampjament provata, mentri kien imessha waslet għali-konklużjoni kuntrarja mill-eżami tal-provi kollha, għax ix-xhieda ta' Consiglia Mifsud, ta' Mary Sammut, u ta' Giuseppe Meilak, ġew kontradetti mix-xhieda tal-appellant, li innega assolutament il-fatti lilu imputati, u kien korroborat mix-xhieda ta' Giuseppe Mifsud u ta' Amabile Vella;

(2) ix-xhieda Consiglia Mifsud u Mary Sammut (mill-liema, din l-aħħar tagħmel dak li tgħidilha Mifsud) u Giuseppe Meilak, huma **kompliċi**, u ma ġewx korroborati, u għalhekk ma hemmx prova legali tal-imputazzjoni;

(3) sussidjament, il-piena hija eċċessiva, għaliex. fiċ-ċirkostanzi tal-każ, ma kienitx ġustifikata l-applikazzjoni

tal-maximum tal-piena;

Ikkunsidrat fuq dawn il-gravami kif dedotti, —

Il-minorenni, li tagħhom f'dawn il-każijiet tiġi allegata l-korruzzjoni, ma humiex kompliċi, skond dak li diġà gie stabilit mill-ġurisprudenza in materja (ara Appell Kriminali, Pul. vs. Carmelo Grech, 18 Ġunju 1960, u, qabel, Pul. vs. Goldstein, 23 Frar 1957). Għalhekk fil-każ preżenti, la Consiglia Mifsud, u lanqas Mary Sammut, ma jistgħu jitqiesu kompliċi, u, per konsegwenza, ma japplikax għalihom id-dispost tal-art. 635 (3), Kod. Krim.

Gie rilevat mid-difiża, a skreditu ta' dawk iż-żewġ xhieda, li huma ta' kondotta riprovevoli. Izda, dawn il-Qorti dejjem segwew il-prinċipju san illi anki l-persuna korrotta għandha d-dritt li ma tiġix ulterjorment korrotta, u hadd ma għandu d-dritt li impunement jispinġiha aktar fit-triq tal-korruzzjoni, jew jimpedilha l-possibilità tar-rigenerazzjoni (App. Krim. Pul. vs. Grech fuq ġitat). Jiġi anki osservat li, trattandosi ta' din ix-xorta ta' reati, min jikkommettihom, ma hux probabili, ossija verosimili, li jfittex xi soġġetti passivi ta' kondotta illibata, imma aktarx li jiddiriġi l-attività kriminusa tiegħu versu persuni skostumati jew li verosimilment jippjegaw ruhhom għal dak li hu jkollu fi nsiebu.

Kwantu għal Consiglia Mifsud, id-difiża osservat li dina għamlet ir-rapport tal-fatt lil Pulizija meta kienet eċċitata għax għejret għal miġisierha Giuseppe Mifsud peress li hasbet li l-imputat qed javviċinalu xi nisa. Il-Qorti tirrileva li, rarament, ir-rapporti lill-Pulizija jsiru għal xi skop nobili ta' interess pubbliku, u, fil-maġġor parti tal-każijiet, dak li jirrapporta jkun qed jirreagixxi għal xi haġa li, fin-nuqqas tagħha, talvolta hu kien iżomm il-fatt mistur, — izda, b'daqshekk, ma jiġix imfisser li l-fatt, minnu rapportat, ikun falz. — Kontra din

ix-xhud *Consiglia Mifsud* issemmiet anki l-ittra esibita Dok. "X". — Din il-Qorti qeghda tassumi dak li allegat id-difiza li, cioè, din l-ittra nkitbet minn *Consiglia Mifsud*, — iżda, kif sewwa rriteniet l-ewwel Qorti, l-inferenza deducibili minn dik l-ittra ma hijjex li *Consiglia Mifsud* kienet qeghda tixhed il-falz, imma pjuttost turi li l-imputat kien qed jagħmel tentativi biex hi u Sammut ivarjaw ix-xhieda tagħhom, u *Mifsud* kienet qeghda tesigi prezz. Din ix-xhud qalet li, waqt il-kawża stess, l-imputat kien talabha biex ma taħqurux, u li hu ta xi haġa żgħira tal-flus. L-imputat qal li hu ta xi flus lilha u lil ommha għaliex, qal hu, huma foqra, iżda ma tantx tiftiehem generożità anki ta' ftit entità lil min ikun qiegħed jakkużah, — kif qed jallega l-imputat, — falzament.

Lanqas hu traskurabili l-fatt li l-ewwel Qorti kienet impressjonata bil-mod serju u sod li bih xehdet din *Consiglia*, kif hemm rikordat fis-sentenza stess. Ma hemmx bżonn jinġhad li l-komportament tax-xhud (*demeanour*) hu fattur importanti ta' kredibilità (ara *Powell, On Evidence, p. 505*), u kien, għalhekk, li inġhad mill-Qrati Inġliż, segwiti anki mill-Qrati tagħna, illi "great weight should be attached to the finding of fact at which the judge of first instance has arrived" (*idem, p. 700*), appuntu għaliex "he has had an opportunity of testing their credit by their demeanour under examination". Għalhekk, kontra l-imputat hemm oltre dak li sejjer jinġhad, dawn iż-żewġ xhidi li ma ġewx bl-ebda mod żvalorizzati, u li jassodaw pjenament l-imputazzjoni;

Ikkunsidrat:

Kwantu għax-xhud *Meilak*, dan ma hux lanqas proprjament kompliċi, għaliex il-kompliċità teħtieġ li tkun fl-istess reat, li jkun addebitat lill-imputat, li ma hux il-każ. Iżda, anki kieku, biex wieħed jillargegġja, dan *Meilak* kellu jitqies tali ix-xhieda tiegħu tinsab korroborata mix-xhidi ta' *Consiglia*

Mifsud u Mary Sammut. Din il-korroborazzjoni hi fis-sens stabbilit mill-ġurisprudenza u d-dottrina, cioè tali li tikkonnetti l-imputat mad-delitt u timplikah fih (ara sent. ta' din il-Qorti, kolleġjalment kostitwita Rex. vs. Bezzina et, 18 Nov. 1944, Vol. XXXII, iv, p. 582 — ara wkoll Archbold p. 473, — Cross & Jones, Crim. Law p. 299-300, — u Kenny, Outlines of Crim. Law pp. 459-460).

Ikkunsidrat:

Din il-Qorti hi wkoll ta' fehma li d-dikjarazzjonijiet tal-imputat, sija fl-istatement tiegħu bil-miktub li hemm fil-proċess, mhux kontrastat minnu, hemm ukoll fix-xhieda tiegħu, jikkorboraw, huma stess, tant lil Consiglia Mifsud u lil Mary Sammut, hemm anki lil Meilak, anki kieku dan kellu jitgħies komplici. Ma hemmx b'zonn jingħad li l-komplici jista' jiġi korroborat, għall-finijiet tal-kliem "korroborat b'ċirkostanzi oħra", li hemm fl-art. 635 (3) fuq citat, anki bl-istess dikjarazzjonijiet tal-imputat. Jgħid opportunament il-Harris (Principles and Practice of the Crim. Law by Wilshire, p. 452) —

"There may be corroboration in the prisoner's own evidence and in the circumstances of the case and his own conduct".

Fl-istatement tiegħu fol. 9 et seq., l-imputat qal li Consiglia Mifsud, Mary Sammut u Giuseppe Meilak kienu qegħdin jigdbu fuqu, iżda hu qal ukoll li ma jafx il-għaliex qegħdin jagħmlu hekk, — u preċiżament ma rriżulta ebda motiv il-għaliex dawn it-tlieta kellhom jagħmlu, kif qed jallega l-imputat, din il-kongura kontra tiegħu.

Hu ammetta wkoll li kien ha, fil-flat tiegħu l-Belt Strada San Paolo, ritratt ta' dawk iż-żewġ xebbiet. Huma qalu li ried jiehdilhom dan ir-ritratt puris naturalibus, imma huwa, fix-

xhieda tiegħu fol. 40, ammetta li ha r-ritratt, iżda, kwantu għaċ-ċirkostanza l-oħra, ittrinċera ruħu wara l-formula kommoda ta' li żmemoratezza, u qal li ma jafx li qatt sar xi diskors "biex ir-ritratti jsiru minghajr hwejjeġ" — L-imputat ammetta wkoll li hu mar ma' Giuseppe Mifsud, missier Consiglia Mifsud, u maż-żewġ xebbiet in kwistjone, biex, kif qal hu, "jimpjegahom" ma' Giuseppe Meilak. Dawn iż-żewġ xebbiet kienu għa impjegati fil-fabbrika tas-sulfarini u Meilak kellu digà post fejn joqgħod, — intant gie magħmul dan irrangament, li bih l-imputat kera flat tiegħu lil Meilak b'rigal u erba' (4) liri fix-xahar, — flat li fih Meilak qatt ma mar joqgħod, — daħħallu miegħu bħala supposti sefturi lil dawk iż-żewġ xebbiet, — gie mdaħħal Giuseppe Mifsud bħala bajjad, u l-imputat stess kien imur f'dan il-flat, imma jghid li kien imur biex jara x-xogħol, li kien qed jagħmel Giuseppi Mifsud. — Issa, din it-trama laska tiftiehem kollha meta wieħed iżid li Giuseppi Mifsud kien proprju dak li, skond l-istess xhieda tal-imputat fol. 38, kien ġieli ftaħar mal-imputat stess li kien "jiċċajta" mat-tifla tiegħu Connie (ċioè x-xhud Consiglia), u għalhekk li l-mara kienet tgħir għalih. Fil-fatt jirriżulta aliunde li dan Mifsud kien ikollu relazzjonijiet karnali kontinwament mal-ħabiba tat-tifla tiegħu ċioè ma Mary Sammut. U l-istess imputat, f'parti sinifikativa tal-istatement tiegħu, jghid fol. 9 — b'riferenza għal xi żmien qabel ir-rangament ma' Meilak —

"Fdan iż-żmien jien, Giuseppi, Mary u Consiglia, morna fi flats tiegħi Bishop Caruana Street l-Imsida, u lil Mary qabbatha taħsel il-flats fejn marret ma' Giuseppi, u jien bqajt fil-flat ta' isfel ma' Consiglia li bdiet tnaddaf isfel".

Imbagħad jghid kiiem li, għal portata tagħhom tapplika tajjeb il-frazi "intelligenti pouca", —

"X'għamel Giuseppi ma Mary ma nafx"

u anki hawn imbagħad jistaħba wara l-frazi evasiva solita ta' li żmemoratezza, billi jkompli jgħid —

“Ma niftakarx jekk Giuseppe qallix li rranga ma' Mary”.

Minn dan li ingħad, tiftiehem ukoll kemm hi adirittura farisaica d-dikjarazzjoni, kontenuta fl-aħħar parti tax-xhieda tal-imputat fol. 39, fejn jgħid — “Meilak ried idahħal lil Consiglia Mifsud miegħu, iżda jien u Giuseppe Mifsud ftehemna biex ma jsirux abbużi, u għalhekk ipperswadejnih joħodhom it-tnejn”. — L-imputat jippretendi li xi Qorti temmen li hu u Giuseppe Mifsud riedu speċji ta' jikkustodixxu l-moralità ta' dawn iż-żewġ xebbiet, li kienu ġew maħruġin mill-impieg tagħhom mal-fabbrika tas-solfarini, — li hu u Giuseppe Mifsud, *ex confessis*, kienu jieħdu f'dawk il-flats tal-Imsida, — li kienu qegħdin jimpjegaw ma' raġel (Meilak) li ma kienx staqsa għal ebda impieg ta' sefturi, — li ġew kollokati fi flat tal-imputat, mikri għal tal-apposta lil Meilak li ma kellux bżonn ta' post fejn joqgħod, għax gà kellu, — fejn kienu jkunu anki l-imputat u Mifsud, u fejn l-imputat hadilhom ir-ritratt, u dan l-atteggjament ta' kustodi tal-moralità tagħhom l-imputat nientemeno hadu bi ftehim ma' Giuseppe Mifsud, li *ex confessis* kien qallu li kellu konfidenza mat-tifla tiegħu stess ix-xhud Consiglia.

Din il-Qorti kellha kemm-il darba okkażjoni tgħidli, xi minn daqqiet, meta imputat jagħżel biex jixhed, ċerti varjanti fir-rakkont tiegħu, minflok jiġġjowawh, jistgħu jammontaw għal auto-inkoŋpazzjoni, bl-inverosimiljanza u bl-irrealità tagħhom bħal f'dan il-każ. L-istess ġie ritenut fil-ġurisprudenza ingliża (ara Credland v. nowler, (1951), *Crim. App. R.* 48).

Ikkunsidrat:

L-imputat ipproduċa għad-diskariku x-xhieda, Giuseppe Mifsud u Amabile Vella.

Kwantu għal Mifsud, dan hu proprju dak li akkompanja lill-imputat meta sar ir-rangament ma' Meilak, u li kien qal lill-imputat li kien jiċċajta max-xhud Consiglia, tifla tiegħu stess. Hu ovvju li dan ix-xhud kien preokkupat li ma jippre-gudikax ruhu bix-xhieda tiegħu. Del resto, dik ix-xhieda tiegħu hi inkwinata bl-istess inversosimiljanza, li biha, fil-kwadru ta' ċirkostanzi riżultati, tinsab infiċjata x-xhieda tal-appellant stess. Inter alia, anki hu kkoopera biex Meilak jieħu flat, li ma kellux bżonn, u li jimpjega mhux seftura waħda, imma mejn, li Meilak ma kellux bżonn.

Kwantu għal Amabile Vella, ix-xhieda ta' dan hi għal kollox inkonklusiva u ma jirriżulta bl-ebda mod li hi relatata mal-fatti ta' dan il-proċess, — apparti l-kredibilità ta' dan ix-xhud li, kif irrikjama l-attenzjoni tal-Qorti l-Prosekutur fit-trattazzjoni orali, kien, fil-mument li għalih irriferrixxa x-xhieda tiegħu, arrestat għal delitt ta' l-istess xorta a' dak attwali, u li għalih ġie kundannat fi-2 (tnejn) ta' Marzu korrenti.

Għalhekk, din il-Qorti, bħall-ewwel waħda, tirritjeni li l-każ ġie pruvat għad esuberanza.

Ikkunsidrat fuq il-motiv subordinat tal-mitigazzjoni tal-piena, —

Ma jistax ikun hemm ebda dubju li l-emendi, introdotti reċentement fil-liġi kriminali Maltija, f'materja ta' penoloġija, huma ferm enkomjabili, u korrettament ispirati għal konċett riformattiv tal-piena, u jistgħu jkunu ta' ġid kbir anki għas-soċjetà, BASTA però li jiġu applikati fil-każijiet fejn għandhom ikunu applikati, — diversament, l-iskop tal-emendi jiġi traviztat, u jiġi anki frustrat l-effett tagħhom. Hu veru wkoll

dak li qal l-insinji **Leo Page**, fil-ktieb tiegħu, "The Problem of Punishment" fis-sens li —

".....the selection of the best treatment of an offender is a much more difficult problem than the question of his guilt".

Hu, però, ugwalment veru dak li ingħad, gap-propositu tal-kwistjoni tal-piena, fil-Criminal Law Review, July 1961, p. 482 —

"The objects which Judges commonly and properly have in mind, when imposing sentence, include not only the punishment and reformation of the offender, but also, and perhaps predominantly, the protection of the public".

Mr. Justice Birkett, f'konferenza li hu ta taħt l-awspiċċi tal-Clarke Hall Society, — li hi appuntu soċjetà intiża għat-tratament riformatic tal-ħati — intitolata "Criminal Justice — Problems and Punishment" qal hekk —

"The Court's primary consideration must be the welfare of the community. To fail to be severe in certain cases is to do wrong to the community and to injure its interest" (p. 27)

Dan hu aktar il-każ meta, skond **Leo Page**, għà ċitat, ikun każ ta' reat li hu "so hurtful to the public" li l-Qorti għandha tħares maġġorment lejn id-dover tagħha "to protect the community" (p. 9), — u ma jistax ikun hemm dubju li x-xorta tar-reat preżenti hi ta' pjaga mill-aktar koroh.

U hu wkoll aktar il-każ meta r-reat ikun qed isir prevalenti, u din il-Qorti taf tajjeb mill-proċessi simili li qegħdin iġġu quddiemha li din li speċi ta' korruzzjoni qegħda testendi

ruhha. Jgħid l-istess Mr. Justice Birkett — p. 26 idem —

“Again, where the commission of some crime has become widespread, the element of deterrence must look more to the deterrence of others than to the actual offender before the Court”.

Minbarra dak li ingħad, il-Qorti wkoll irriflettit li dan il-każ ma kienx xi lapsus ta' darba skusabili, jew xi ċediment fugaci u momentaneu, f'ċirkostanzi aċċidentali mhux predisposti mill-imputat, imma si tratta ta' pjan meditat u organizzat deliberatament, u di più kontinwatic.

L-ewwel Qorti inoltre ċertament ma ħassitix rassikurata bil-fedina penali tal-imputat, li, fl-imghoddi, kien irrenda ruhu hati ta' korruzzjoni ta' żewġ subien minuri, u ta' stupur fuq wieħed minnhom. Dik il-fedina tikkontjeni wkoll elenku pjuttost twil ta' reati oħra, li, għalkemm mhux ta' entità serja, jiswew biex juru però r-refrattarjetà ta' l-istess imputat.

In bażi għal dawn il-konsiderazzjonijiet, din il-Qorti ma hijjex preparata biex tgħid li hija tista' tikkunsidra eċċessiva jew oppressiva l-piena inflitta mill-ewwel Qorti, b'mod li tintolaha tiddisturba d-diskrezzjoni tal-Magistrat in proposito.

Għalhekk tiddeċiedi billi tirrespingi l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata.
